

Centralna Banka Republike Kosova
Izveštaj Nezavisnog Revizora i Finansijski Izveštaji
na dan i za godinu koja se završila 31 decembra 2013

Central Bank of the Republic of Kosovo

Sadržaj	Strana
Izveštaj Nezavisnog Revizora	1
Izveštaj o finansijskom stanju	3
Izveštaj o sveobuhvatnom dobitku	4
Izveštaj o promenama na kapitalu	5
Izveštaj o tokovima gotovine	6
Napomene uz finansijske izveštaje	7 - 39

Grant Thornton

Izveštaj Nezavisnog Revizora

Grant Thornton LLC
Rr. Rexhep Mala 18
10 000 Pristina
Kosovo

T +381 38 247 771
+381 38 247 801
F +381 38 247 802
www.grant-thornton.com.mk

Upravnom odboru Centralne Banke Republike Kosova

Mi smo izvršili reviziju priloženih finansijskih izveštaja Centralne Banke Republike Kosova ("Banka"), koji obuhvataju izveštaj o finansijskom stanju od 31 decembar 2013 godine, i izveštaj sveobuhvatnih prihoda, izveštaj o promenama na kapitalu i izveštaj o tokovima gotovine za godinu koja se završila na taj dan, kao i pregled značajnih rukovodstvenih politika i druga objašnjenja i informacije.

Odgovornost menadžmenta za finansijske izveštaje

Menadžment je odgovoran za pripremu i pravilnu prezentaciju ovih finansijskih izveštaja u skladu sa Međunarodnim Standardima Finansijskog Izveštavanja, i za one unutrašnje kontrole koje menadžment smatra potrebnim radi omogućavanja priprema finansijskih izveštaja koji su oslobođeni netačnih prikaza, bilo zbog prevare ili grešaka.

Odgovornost revizora

Naša odgovornost je da izrazimo mišljenje u vezi sa ovim finansijskim izveštajima na osnovu naše revizije. Mi smo izvršili našu reviziju u skladu sa Međunarodnim Standardima Revizije. Ti standardi zahtevaju da mi budemo u skladu sa etičkim zahtevima i planom kao i da izvršimo reviziju da bi se u razumnoj meri uverili o tome da li su finansijski izveštaji oslobođeni netačnih prikaza.

Revizija uključuje izvršavanje procedura radi dobijanja revizionih dokaza u vezi sa sumama i obelodanjivanjem u finansijskim izveštajima. Odabrane procedure zavise od procene revizora, uključujući i ocenjivanje rizika materijalno značajnog pogrešnog prikazivanja u finansijskim izveštajima, bilo zbog prevare ili greške. Prilikom procene tih rizika, revizor smatra unutrašnju kontrolu relevantnom u vezi sa pripremanjem entiteta i realne prezentacije finansijskih izveštaja radi određivanja revizionih procedura koje su pogodne u datim uslovima, ali ne za svrhu izražavanja mišljenja u vezi sa efikasnošću unutrašnje kontrole entiteta. Revizija takođe uključuje ocenjivanje pogodnosti računovodstvenih politika koje su se koristile kao i razumnost računovodstvenog predviđanja urađenog od menadžmenta, kao i ocenjivanje celokupne prezentacije finansijskih izveštaja.

Mi verujemo da je revizionni dokaz koji smo mi dobili dovoljan i odgovarajući radi obezbeđivanja osnove za naše reviziono mišljenje.

Grant Thornton

Revizorsko Mišljenje

Po našem mišljenju, finansijski izveštaji prikazuju istinitu, po svim materijalnim aspektima, finansijsku poziciju Centralne Banke Republike Kosova na dan 31 decembar 2013, kao i finansijski učinak i njen protok novca za godinu koja se završila na taj dan u skladu sa Međunarodnim Standardima Finansijskog Izveštavanja.

Ovaj izveštaj je prevod originalne verzije na engleskom jeziku, u slučaju odstupanja, neusklađenosti će nadjačati verzija na engleskom jeziku.

Grant Thornton LLC
Grant Thornton LLC

Priština, Kosovo
7 maj 2014.

Centralna Banka Republike Kosova

Izveštaj o finansijskom stanju

Na dan 31 decembar 2013

<i>U hiljadama evra</i>	Napomena	2013	2012
Aktiva			
Gotovina	7	27,384	16,761
Tekući računi sa nerezidentnim bankama	8	61,083	99,549
Blagajnički zapisi	9	560,828	285,983
Depoziti sa nerezidentnim bankama	10	729,473	821,590
Sredstva u Međunarodnom monetarnom fondu	11	231,459	245,401
Dugoročna materijalna sredstva	12	1,907	1,450
Nematerijalna dugoročna sredstva	13	1,311	1,425
Ostala sredstva	14	976	462
Ukupno sredstava		1,614,421	1,472,621
Obaveze			
Obaveze prema domaćim bankama	15	333,173	302,147
Obaveze prema MMF računima	16	234,011	246,890
Obaveze prema vladinim institucijama	17	757,446	821,509
Obaveze prema javnim i komercijalnim entitetima	18	236,597	49,023
Ostale domaće obaveze	19	3,244	3,289
Ukupno obaveza		1,564,471	1,422,858
Kapital i rezerve			
Zakonski fond	20	30,000	30,000
Rezervni fond	21	19,462	19,166
Revalorizacijske rezerve	21	301	269
Neraspoređena dobit		187	328
Ukupno kapitala i rezervi		49,950	49,763
Ukupno obaveza, kapitala i rezervi		1,614,421	1,472,621

Ovi finansijski izveštaji prikazani na stranama 3 do 39 su odobreni od strane rukovodstva CBK 7. maja 2014, a potpisao u njegovo ime od strane:

Bedri Hamza
Guverner

Faton Ahmetaj
Direktor finansijskog planiranja i
izveštavanja

Napomene od 1 do 32 čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

Centralna Banka Republike Kosova

Izveštaj o sveobuhvatnom dobitku

Za godinu završenu 31 decembra

<i>U hiljadama evra</i>	Napomena	2013	2012
Prihodi od kamate		990	2,786
Rashodi od kamate		(181)	(1,770)
Neto prihod od kamate	22	809	1,016
Prihodi od naknada i provizija		1,563	1,914
Rashodi od naknada i provizija		(306)	(388)
Neto prihod od naknada i provizija	23	1,257	1,526
Prihodi iz subvencija	24	78	55
Drugi operativni prihodi	25	2,367	1,729
Prihodi/(rashodi) od kursnih razlika	28	87	32
Operativni prihod		4,598	4,358
Troškovi osoblja	26	(2,903)	(2,566)
Troškovi amortizacije	12,13	(478)	(482)
Ukupni i administrativni troškovi	27	(1,030)	(982)
Operativni rashodi		(4,411)	(4,030)
Dobitak za godinu		187	328
Drugi sveobuhvatni dobitak			
Ukupan sveobuhvatni dobitak za godinu		187	328

Napomene od 1 do 32 čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

Centralna Banka Republike Kosova

Izveštaj promena na kapitalu

Za godinu završenu 31 decembra

<i>U hiljadama evra</i>	Zakonski fond	Rezervni fond	Revalorizacijske rezerve	Neraspoređena dobit	Ukupno
Stanje na dan 1 januar 2013	30,000	19,166	269	328	49,763
Transakcije sa rezervnim fondom	-	296	32	(328)	-
Ukupno zakonski zatraženih transakcija	-	296	32	(328)	-
Godišnji dobitak	-	-	-	187	187
Drugi sveobuhvatni dobitak	-	-	-	-	-
Ukupni sveobuhvatni dobitak za godinu	-	-	-	187	187
Stanje na dan 31 decembar 2013	30,000	19,462	301	187	49,950
Stanje na dan 1 januar 2012	30,000	16,572	1,408	1,455	49,435
Transakcije sa rezervnim fondom	-	2,594	(1,139)	(1,455)	-
Ukupno zakonski zatraženih transakcija	-	2,594	(1,139)	(1,455)	-
Godišnji dobitak	-	-	-	328	328
Drugi sveobuhvatni dobitak	-	-	-	-	-
Ukupni sveobuhvatni dobitak za godinu	-	-	-	328	328
Stanje na dan 31 decembar 2012	30,000	19,166	269	328	49,763

Napomena. Rezervni fond i revalorizacione rezerve su prikazani odvojeno u izveštaju o promenama na kapitalu u ovim finansijskim izveštajima. U izveštaju o promenama na kapitalu u finansijskim izveštajima za godinu koja se završava 31 decembar 2012, gore spomenuti su zajednički predstavljani.

Napomene od 1 do 32 čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

Centralna Banka Republike Kosova

Izveštaj o tokovima gotovine

Za godinu završenu 31 decembra 2013

<i>U hiljadama evra</i>	Napomena	2013	2012
Tokovi gotovine iz poslovnih aktivnosti			
Dobitak za godinu		187	328
<i>Korekcije za:</i>			
Smanjenje vrednosti	12	272	300
Amortizacija	13	206	182
Prihodi iz subvencija	24	(78)	(55)
Prihodi od dugoročnih materijalnih aktiva		(10)	(13)
Prihodi od kamate	22	(990)	(2,786)
Rashodi od kamate	22	181	1,770
		(232)	(274)
Promene blagajničkih zapisa		(124,860)	(221,043)
Promene depozita u nerezidentnim bankama		104,661	(508)
Promene aktiva MMF-a		13,938	(89,571)
Promene ostalih aktiva		(514)	(17)
Promene obaveza prema domaćim bankama		31,026	92,447
Promene obaveza prema računima povezanim sa		(12,874)	90,240
Promene obaveza prema vladinim institucijama		(64,075)	40,683
Promene obaveza prema javnim i komercijalnim entiteti		187,575	11,965
Promene ostalih domaćih obaveza		22	(44)
		134,667	(76,122)
Priliv od kamata		971	4,319
Odliv od kamata		(178)	(2,979)
Neto priliv gotovine iz /(korišćene u) poslovnih aktivnosti		135,460	(74,782)
Tokovi gotovine iz aktivnosti investiranja			
Prihodi od dugoročnih materijalnih aktiva		10	13
Kupovina dugoročnih materijalnih aktiva	12	(729)	(174)
Kupovina dugoročnih nematerijalnih aktiva	13	(92)	(101)
Neto priliv gotovine iz aktivnosti investiranja		(811)	(262)
Priliv gotovine iz finansijskih aktivnosti			
Prihodi od subvencija		11	50
Neto priliv gotovine iz finansijskih aktivnosti		11	50
Neto povećanje/(smanjenje) gotovine i gotovinskih ekvivalenata		134,660	(74,994)
Efekat kursa razmene		-	-
Novac i njegovi ekvivalenti na dan 1 januar		697,219	772,213
Gotovina i gotovinski ekvivalenti na dan 31 decembar	29	831,879	697,219

Napomene od 1 do 32 čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

Centralna Banka Republike Kosova

Napomene finansijskih izveštaja za godinu koja se završila 31 decembra 2013

(u hiljadama evra, osim ako nije drugačije navedeno)

1. Osnovne informacije

Centralna Banka Republike Kosova (u daljem tekstu "CBK" ili "Banka"), naslednik Centralne bankarske uprave Kosova, je nezavisni pravni entitet sa punim kapacitetom kao pravno lice prema primenljivom zakonu u Republici Kosovo. CBK je posebni pravni entitet sa ovlašćenjem da izdaje dozvole, da vrši nadzor i da reguliše finansijske institucije u Republici Kosovo. Banka postupuje u skladu sa Zakonom br. 03/L-209 "Zakon o Centralnoj banci Republike Kosova", u daljem tekstu ("Zakon o CBK"). Po ovom zakonu, osnovni ciljevi CBK su:

- da podstiče i održava stabilan finansijski sistem, uključujući i bezbedan, pouzdan i efikasan platni sistem.
- da doprinosi postizanju i održanju unutrašnje stabilnosti cena.
- da podržava opšte ekonomske politike Vlade.

Kako je propisano u Zakonu, CBK treba da deluje u skladu sa principima otvorene tržišne ekonomije sa slobodnom konkurencijom, favorizujući efikasno raspoređivanje resursa.

CBK deluje iz glavne kancelarije u Prištini. Adresa zvanične kancelarije CBK-a je:

Ul. Garibaldi br. 33

Priština, Kosovo.

Upravni odbor Centralne Banke, Izvršni odbor i guverner

Organi CBK-a koji donose odluke su Odbor Centralne Banke, Izvršni odbor, kao i guverner. Po članu 79, stav 2. Zakona o CBK-u, Upravni Odbor se sastoji od guvernera, generalnog direktora blagajne i tri neizvršna člana, koji su odgovorni za nadzor sprovođenja politika, kao i nadzor nad administracijom i poslovanjem CBK-a.

Dana 31 decembar 2013 godine, Odbor Centralne Banke su činili sledeći članovi:

- Mejdi Bektashi – Predsedavajući
- Bedri Hamza – Guverner
- Fatmir Plakiqi – Član, direktor blagajne u ministarstvu finansija
- Bedri Peci – Član

Izvršni odbor čine guverner, koji je ujedno i predsedavajući kao i dva zamenika guvernera, i odgovoran je za implementaciju politika CBK-a kao i za njeno poslovanje.

2. Osnove pripreme

a) Izveštaj o usklađenosti

Finansijski izveštaji sastavljeni su u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja ("MSFI").

b) Osnov odmeravanja

Finansijski izveštaji su pripremljeni na osnovu posebnog ocenjivanja svake vrste aktive, obaveze, prihoda kao i rashoda u skladu sa MSFI. Osnov odmeravanja je u potpunosti obelodanjen u računovodstvenim politikama u napomeni 3 dole.

Centralna Banka Republike Kosova

Napomene finansijskih izveštaja za godinu koja se završila 31 decembra 2013

(u hiljadama evra, osim ako nije drugačije navedeno)

2. Osnove pripreme (u nastavku)

c) Funkcionalna i izveštajna valuta

Ovi finansijski izveštaji prikazani su u evrima ("EUR"), što je funkcionalna valuta CBK-a. Osim ako nije navedeno, finansijske informacije prikazane u evrima su zaokružene na najbližu hiljadu.

d) Upotreba procena i rasuđivanja

Sastavljanje finansijskih izveštaja zahteva od rukovodstva Banke korišćenje rasuđivanja, procena i pretpostavki koje utiču na primenu politika i prezentirane vrednosti sredstava, obaveza, prihoda i rashoda. Realno stanje se može razlikovati od ovih procena.

Procena i osnovne pretpostavke se razmatraju u kontinuitetu. Promene računovodstvenih procena priznaju se u periodu u kojem je promena izvršena i u idućim periodima na koje promena utiče. Uopšteno, informacije u vezi sa značajnim oblastima o neizvesnim procenama i kritičnim rasuđivanjima u primeni računovodstvenih politika koje imaju značajan uticaj na finansijske izveštaje prikazani su u napomeni 5.

Računovodstvene politike prikazane dole su konzistentno primenjene u svim periodima koji su predstavljeni u ovim finansijskim izveštajima.

3. Značajne računovodstvene politike

a) Devizne transakcije

Poslovne promene nastale u stranoj valuti su preračunate u funkcionalnu valutu po srednjem kursu koji je važio na dan poslovne promene. Monetarna sredstva i obaveze u stranoj valuti na datum izveštajnog perioda, preračunata su u funkcionalnu valutu po kursu koji je važio na taj datum. Dobici i gubici na monetarna sredstva i obaveze predstavljaju razliku između amortizovane vrednosti u funkcionalnoj valuti na početku perioda, korigovane za efektivnu kamatu i plaćanja u toku perioda i amortizovanu vrednost u stranoj valuti iskazanoj u funkcionalnoj valuti po kursu koji je važio na datum izveštajnog perioda. Nemonetarna sredstva i obaveze u stranoj valuti koja se odmeravaju po fer vrednosti su preračunate u funkcionalnu valutu po kursu koje je važio na dan na kojem je fer vrednost bila određena. Kursne razlike nastale prilikom proračuna priznaju se kao dobitak ili gubitak.

b) Kamata

Prihodi i rashodi od kamata se priznaju kao dobitci ili gubici korišćenjem metoda efektivne kamatne stope. Efektivna kamatna stopa je stopa koja tačno umanjuje buduće gotovinske isplate ili uplate kroz očekivano trajanje finansijskog instrumenta (ili tamo gde je kraći period), bilansne vrednosti finansijskog sredstva ili finansijske obaveze. Efektivna kamatna stopa se utvrđuje pri pravnom priznavanju finansijskog sredstva ili obaveze i ne pregledava se posle toga.

Obračun efektivne kamatne stope uključuje sve naknade i iznose plaćene ili primljene transakcione troškove, kao i popuste ili premije koje su sastavni deo efektivne kamatne stope.

Transakcioni troškovi su inkrementalni troškovi koji se mogu direktno pripisati sticanju, izdavanju ili otuđenju finansijskog sredstva ili obaveze.

Prihodi i rashodi prikazani u bilansu uspeha uključuju kamate na finansijska sredstva i obaveze po amortizovanoj vrednosti na bazi efektivne kamatne stope.

Centralna Banka Republike Kosova

Napomene finansijskih izveštaja za godinu koja se završila 31 decembra 2013

(u hiljadama evra, osim ako nije drugačije navedeno)

3. Značajne računovodstvene politike (nastavak)

c) Naknade i provizije

Prihodi i rashodi od naknada i provizija koje su integralni deo efektivne kamatne stope finansijskog sredstva ili obaveze uključeni su u obračun efektivne kamatne stope.

Ostali prihodi od naknada i provizija, uključujući transakcione naknade za poslovne račune, transfer sredstava i naknade za licence priznaju se kada je usluga izvršena.

Ostali rashodi naknada i provizija odnose se uglavnom na transakcione i uslužne naknade, koje se rashoduju kada je usluga primljena.

d) Beneficije zaposlenih

CBK uplaćuje doprinose u obavezno socijalno osiguranje koji omogućuje penzijske beneficije zaposlenima po penzionisanju. Ovi doprinosi su svrstani po planu za definisane doprinose na osnovu kosovskih zakona. Doprinosi CBK se prepoznaju kao troškovi u izveštaju prihoda kada isti nastanu.

e) Porez i podela profita

CBK je oslobođen poreza na dobitak po Zakonu br. 03/L-209, koji je izdat 22 jula 2010 Vidi napomenu 4 (f) o tome kako CBK raspoređuje svoj profit.

3. Značajne računovodstvene politike (nastavak)

f) **Finansijska sredstva i obaveze**

Banka klasifikuje svoje investicije u sledeće kategorije: finansijska sredstva po korektnoj vrednosti preko dobitka ili gubitka, krediti i potraživanja, finansijska sredstva održana do prispeća i finansijska sredstva dostupna za prodaju. Klasifikacija zavisi od svrhe za koju su investicije stečene. Menadžment određuje klasifikaciju svojih investicija na početnom prepoznavanju i ponovo ih procenjuje na svaki dan izveštavanja.

Finansijska sredstva po realnoj vrednosti preko dobitka ili gubitka

Ova kategorija ima dve pod-kategorije: finansijska sredstva koja se čuvaju za trgovinu i ona koja su određena po korektnoj vrednosti preko dobitka ili gubitka na početku. Finansijsko sredstvo je klasifikovano u "finansijska sredstva po korektnoj vrednosti preko kategorije dobitka ili gubitka na početku ukoliko su dobijena na principu za kratkoročnu prodaju, ukoliko ona čine deo portfolija finansijskih sredstava u kojima postoji dokaz o kratkoročnom dobitku, ili ukoliko je tako određeno od strane menadžmenta.

Kredit i potraživanja

Kredit i potraživanja su nederivatna finansijska sredstva sa fiksnim ili određenim isplatama koja nisu kvotirana na nekom drugom aktivnom tržištu od onog na kojem banka ima nameru da ih proda kratkoročno ili koje je određeno po korektnoj vrednosti preko dobitka ili gubitka ili dostupno za prodaju. Kredit i potraživanja su u početku prepoznatljivi po realnoj vrednosti i nakon toga se određuju po amortizovanim troškovima koristeći efikasni metod kamate, manje provizije za smanjenje vrednosti. Provizija umanjenja vrednosti kredita i potraživanja je utvrđena kada postoji objektivni dokaz da banka neće biti u stanju da prikupi sve prispele sume u skladu sa njenim originalnim vremenskim okvirima. Banka nema sredstva klasifikovana u ovoj kategoriji.

Finansijska sredstva održana do prispeća

Finansijska sredstva održana do prispeća su nederivatna finansijska sredstva sa fiksnim ili određenim isplatama i fiksnim prispećem koje nije isto sa onim koje je u skladu sa definicijom kredita i potraživanja za koje menadžment banke ima pozitivnu nameru i mogućnost da ih održi do prispeća. Ova sredstva su početno prepoznatljiva po korektnoj vrednosti i nakon toga ocenjena po amortizovanom trošku koristeći efikasan metod kamate, manje provizija za smanjenje vrednosti. Provizija umanjenja vrednosti dužničkih hartija od vrednosti održanih do prispeća je utvrđena kada postoji objektivni dokaz da banka neće biti u stanju da prikupi sve prispele sume u skladu sa njenim originalnim vremenskim okvirima.

Finansijska sredstva dostupna za prodaju

Finansijska sredstva dostupna za prodaju su nederivatna finansijska sredstva koja su određena u ovoj kategoriji ili nisu klasifikovana u bilo kojoj drugoj kategoriji. Banka nema sredstava klasifikovana u ovoj kategoriji.

i. Priznavanje

CBK u početku priznaje depozite kada oni nastanu. Sva ostala finansijska sredstva i obaveze pravično se priznaju na dan trgovine kada CBK postane jedna strana u ugovornim odredbama instrumenta.

Finansijsko sredstvo ili finansijska obaveza se inicijalno priznaju po fer vrednosti plus, za stavku koja nije po fer vrednosti kroz dobit ili gubitak, transakcioni troškovi koji se mogu direktno pripisati njihovom sticanju ili izdavanju.

3. Značajne računovodstvene politike (nastavak)

f) Finansijska sredstva i obaveze (nastavak)

ii. *Prestanak priznavanja*

CBK prestaje da priznaje finansijsko sredstvo kada ugovorna prava na tokove gotovine od finansijskog sredstva prestanu da važe, ili prenese ugovorno pravo na primanje tokova gotovine od finansijskog sredstva u transakciju u koju prenosi u značajnoj meri sve rizike i koristi od vlasništva nad finansijskim sredstvom. Svaka kamata u prenesenim finansijskim sredstvima koja je stvorena ili zadržana od strane CBK-a, priznaje se kao posebno sredstvo ili obaveza. Po prestanku priznavanja finansijskih sredstva, razlika između knjigovodstvene vrednosti sredstva (ili knjigovodstvene vrednosti dodeljene delu sredstva u transakciji), i zbira (i) dobijenih naknada (uključujući i nova dobijena sredstva minus svaka nova pretpostavljena obaveza) i (ii) bilo kojeg kumulativnog dobitka ili gubitka koji je priznat u drugim sveobuhvatnim doobicima, prepoznaje se kao dobitak ili gubitak.

CBK prestaje da priznaje finansijsku obavezu kada su dogovorne obaveze ispunjene ili ukinute ili kada prestanu da važe.

iii. *Prebijanje*

Finansijska sredstva i obaveze se prebijaju na neto osnovi i neto vrednost se prikazuje u izveštaju o finansijskom stanju onda i samo onda, kada CBK ima zakonito pravo da prebije vrednosti na neto osnovi i namerava da podmiri na neto osnovi ili da realizuje sredstvo i podmiri obavezu istovremeno. Prihodi i rashodi prikazuju se na neto osnovi samo kada je dozvoljeno računovodstvenim standardima, ili za dobitke i gubitke koji proizlaze iz grupa sličnih transakcija.

iv. *Procenjivanje amortizovane vrednosti*

Amortizovana vrednost finansijskog sredstva ili finansijske obaveze je iznos po kome se finansijsko sredstvo ili finansijska obaveza odmerava prilikom početnog priznavanja umanjenog za isplate glavnica, uz dodavanje ili oduzimanje kumulirane amortizacije primenom metoda efektivne kamate za sve razlike između početnog iznosa i iznosa pri dospeću i uz oduzimanje svakog umanjenja po osnovu umanjenja vrednosti.

v. *Procenjivanje fer vrednosti*

Fer vrednost finansijskih instrumenta je iznos za koji sredstvo može biti razmenjeno, ili obaveza izmirena pravilnim transakcijama između učesnika na tržištu na dan procenjivanja.

Kada je to moguće, CBK određuje fer vrednosti instrumenta primenom dostupnih cena na aktivnom tržištu za tim instrumentom. Tržište se posmatra kao aktiv, ako su navedene cene lako i regularno dostupne i predstavljaju trenutne i redovno nastale tržišne transakcije po dobrovoljnoj osnovi između strana.

Ako tržište za finansijski instrument nije aktivno, CBK uspostavlja fer vrednost upotrebom tehnike procena. Tehnike procena uključuju korišćenje poslednje normalne, komercijalne transakcije između obaveštenih, voljnih strana (ako su dostupne), referencu tekuće fer vrednost drugih instrumenata koji su suštinski isti, analizu diskontovanih novčanih tokova i alternativnih modela za određivanja cena. Izabrana tehnika procene omogućava maksimalno korišćenje tržišnih inputa, oslanja se što je manje moguće na procene specifične za CBK, obuhvata sve faktore koje bi učesnici na tržištu razmatrali u uspostavljanju cena i koji su u skladu sa prihvaćenom ekonomskom metodologijom za određivanje cena finansijskih instrumenata. Inputi u tehnikama procena predstavljaju razumno tržišna očekivanja i merenje faktora rizika-povratka sadržana u finansijskom instrumentu. CBK vrednuje tehnike procena i testira ih za punovažnost upotrebom cena od tržišnih transakcija koje se mogu posmatrati u okviru istog instrumenta ili na osnovu drugih dostupnih podataka na tržištu koji se mogu posmatrati.

3. Značajne računovodstvene politike (nastavak)

f) Finansijska sredstva i obaveze (nastavak)

iv. Identifikacija i procenjivanje obezvređenja (gubitka vrednosti)

Na datum svakog izveštavanja, CBK procenjuje da li postoji neki objektivni dokaz da finansijsko sredstvo koje nije iskazano po fer vrednosti kroz dobitke ili gubitke obezvređeno. Finansijska sredstva su obezvređena kada postoji objektivni dokaz da je događaj nastao posle datuma početnog priznavanja koji ima negativan efekat na buduće tokove gotovine koji se mogu odmeriti pouzdano.

Objektivni dokaz da su finansijska sredstva obezvređena može uključiti neizvršenje gotovinskih obaveza ili delikventnost zajmoprimca, restrukturiranje plasmana ili avansa CBK po uslovima koje inače CBK ne bi razmatrala, indikacije da će zajmoprimac ili izdavač bankrotirati, gubitak tržišta za hartije od vrednosti, ili ostala primetna informacija vezana za grupu sredstava kao što su negativne promene u statusu plaćanja zajma primaoca ili izdavača u CBK, ili ekonomski uslovi koji su u korelativnom odnosu sa neizvršavanjem gotovinskih obaveza u CBK.

Obezvređenje finansijskih sredstava po amortizovanoj vrednosti odmerava se kao razlika knjigovodstvene vrednosti finansijskih sredstava i sadašnje vrednosti procenjenih budućih gotovinskih tokova koji su diskontovani po prvobitnoj efektivnoj kamatnoj stopi finansijskog sredstva. Gubici se priznaju u dobitak ili gubitak i prikazuju se u računu ispravke vrednosti za kredite i avanse. Kamata obezvređenog sredstva iskazuje se kroz ispravljanje (izjednačenje) diskonta. Kada događaj posle izveštajnog datuma uzrokuje smanjenje obezvređivanja, gubitak radi obezvređenja se anulira kroz dobitak ili gubitak.

g) Novac i gotovinski ekvivalenti

Radi izveštavanja u vezi sa tokovima novca, gotovina i gotovinski ekvivalenti čine: gotovina, sredstva na računima kod banaka i visoko likvidna finansijska sredstva sa dospećem kraćim od tri meseca, koja su podložne neznčajnom riziku promene fer vrednosti, i koje CBK koristi pri upravljanju kratkoročnim preuzetim obavezama.

Gotovina i gotovinski ekvivalenti, odmeravaju se po amortizovanoj vrednosti u izveštaju finansijskog stanja.

h) Ulaganja u hartije od vrednosti

Ulaganja u hartije od vrednosti, koje sadrže blagajničke zapise, se početno odmeravaju po fer vrednosti uz dodavanje inkrementalnih direktnih troškova transakcije i naknadno se odmeravaju kao investicije koje se drže do dospeća.

Investicije koje se drže do dospeća su nederivatna sredstva sa fiksnim ili odredivim isplatama i fiksnim dospećem koje CBK ima pozitivnu nameru i mogućnost da drži do dospeća, i koja nisu određena po fer vrednost kroz dobitke ili gubitke. Investicije koje se drže do dospeća uključuju blagajničke zapise.

Investicije koje se drže do dospeća odmeravaju se po amortizovanoj vrednosti koristeći metodu efektivne kamatne stope. Svaka prodaja ili ponovna klasifikacija značajnog iznosa investicija koje se drže do dospeća a koje nisu blizu njihovog dospeća rezultiraće u ponovnoj klasifikaciji svih investicija koje se drže do dospeća u sredstvima raspoloživim za prodaju, i sprečiće CBK od klasifikacije ulaganja u hartije od vrednosti kao investicije koje se drže do dospeća u tekućoj i sledeće dve finansijske godine.

Centralna Banka Republike Kosova

Napomene finansijskih izveštaje za godinu koja se završila 31 decembra 2013

(u hiljadama evra, osim ako nije drugačije navedeno)

3. Značajne računovodstvene politike (nastavak)

i) Dugoročna materijalna sredstva

i. Priznavanje i procenjivanje

Stavke dugoročnih materijalnih sredstava su iskazane po nabavnoj vrednosti umanjenoj za akumuliranu amortizaciju i gubitke zbog obezvređivanja.

Nabavna vrednost obuhvata troškove koje se mogu direktno pripisati kupovini sredstva. Nabavna vrednost sredstava koja su izgrađena u sopstvenoj režiji obuhvata troškove materijala i primanja zaposlenih, sve ostale troškove koji se mogu direktno pripisati dovođenju sredstva u stanju koje je neophodno da bi sredstvo moglo funkcionisati, na način na koji to očekuje menadžment, i troškovi demontaže, uklanjanja sredstava i restauracija područja na kojem je sredstvo locirano.

Kupljeni kompjuterski programi koji su veoma važni za funkcionisanje odgovarajuće opreme se kapitalizuju kao deo te opreme.

Kada delovi stavke nekretnine i opreme imaju različite korisne vekove trajanja, evidentiraju se kao zasebne stavke (glavne komponente) dugoročnih materijalnih sredstava.

ii. Naknadni troškovi

Naknadni troškovi zamene dela osnovnih sredstava priznaju se kao knjigovodstvena vrednost te stavke ukoliko je verovatno da će se buduće ekonomske koristi povezane sa tim delom prilivati u CBK i nabavna vrednost tog sredstva može se pouzdano odmeriti. Troškovi svakodnevnog održavanja priznaju se u okviru dobitaka ili gubitaka kada nastanu.

iii. Amortizacija

Amortizacija se priznaje u bilansu uspeha na osnovu pravolinijske amortizacije tokom procenjenog korisnog veka trajanja svakog dela osnovnih sredstava.

Procena korisnog veka trajanja za tekući i komparativni period je:

	2013	2012
Poboljšanja objekata pod zakupom	20 godina	20 godina
Oprema	5 godina	5 godina
Kompjuteri	3 godine	3 godine
Vozila	5 godina	5 godina

Trajanje druge opreme se ocenjuje pojedinačno. Metodi amortizacije, koristan vek trajanja i rezidualne vrednosti se procenjuju na datum izveštavanja.

j) Nematerijalna ulaganja

Softver nabavljen od strane CBK iskazan je po nabavnoj vrednosti, umanjenoj za akumuliranu amortizaciju i akumulirane gubitke od smanjenja u vrednosti.

Naknadni troškovi softvera kapitaliziraju se samo ukoliko uvećava buduće ekonomske koristi ugrađene u određeno sredstvo na koje se odnose. Ostali troškovi priznaju se onda kada nastanu.

Amortizacija se priznaje u dobitcima ili gubicima na osnovu pravolinijske amortizacije tokom procenjenog korisnog veka trajanja softvera, počevši od datuma kada je softver raspoloživ za korišćenje. Procenjeni rok trajanja kompjuterskih programa se bazira na proceni korišćenja tog softvera bez potreba za nekim poboljšanjem, a trenutno je to 3 do 10 godina.

3. Značajne računovodstvene politike (nastavak)

k) Obezvredivanje nefinansijskih sredstava

Knjigovodstvena vrednost nefinansijskih sredstava u vlasništvu CBK proveravaju se svakog datuma izveštavanja, da se utvrdi da li postoje indikacije da nefinansijsko sredstvo može da bude obezvređeno. Ukoliko takva indikacija postoji, CBK procenjuje nadoknadu vrednosti sredstva.

Gubitak po osnovi obezvređenja se priznaje kada je knjigovodstvena vrednost sredstva ili jedinice koja generiše gotovinu veća od nadoknadive vrednosti. Jedinica koja generiše gotovinu je najmanja prepoznatljiva grupa sredstava koja generiše prilive gotovine koji su u najvećoj meri nezavisni od ostalih sredstva i grupa. Gubitak po osnovu obezvređenja priznaje se u dobitku ili gubitku. Gubitak po osnovu obezvređenja u odnosu na jedinice koje generišu gotovinu se raspoređuju da bi umanjile knjigovodstvenu vrednost drugih sredstava u jedinici (grupi jedinica) na proporcionalnoj osnovi.

Nadoknadivi iznos sredstva ili jedinice koja generiše gotovinu je fer vrednost, umanjena za troškove prodaje, ili upotrebna vrednost u zavisnosti koja je od ovih vrednosti veća. U ocenjivanju upotrebne vrednosti, procenjeni budući tokovi gotovine se diskontuju do sadašnje vrednosti koristeći kamatnu stopu pre oporezivanja koja prikazuje tekuće tržišne procene vremenskih vrednosti gotovine i rizika specifičnog sredstvu.

Prethodno priznat gubitak po osnovu obezvređenja se revidira svakog datuma izveštavanja ukoliko postoje indikacije umanjivanja gubitka ili više njegovog nepostajanja. Gubitak po osnovu obezvređenja se anulira ukoliko postoji promena procena korišćenih za utvrđivanje nadoknadivog iznosa. Gubitak po osnovu obezvređenja se anulira samo do iznosa do kojeg knjigovodstvena vrednost sredstva ne nadmašuje knjigovodstvenu vrednost koja bi bila određena, neto od amortizacije, kada gubitak po osnovu obezvređenja sredstva ne bi bio iskazan od pada vrednosti.

l) Finansijske obaveze

Izvori finansiranja CBK su iz međunarodnih, državnih, javnih, bankarskih i drugih finansijskih institucija. Finansijske obaveze se odmeravaju po amortizovanoj nabavnoj vrednosti koristeći metodu efektvne kamatne stope.

m) Prihodi iz subvencija

Vladine subvencije se početno priznaju kao odloženi prihod kada postoji razumno uverenje da će oni biti primljeni i da će CBK biti u skladu sa uslovima subvencije. Subvencije koje kompenziraju CBK za nastale troškove, priznaju se kao dobiti ili gubici na sistematskoj osnovi u istim periodima u kojima se troškovi priznaju. Subvencije koje kompenziraju CBK za nabavnu vrednosti sredstava priznaju se kao dobiti ili gubici na sistematskoj osnovi tokom korisnog veka trajanja sredstava.

n) Plate finansirane od strane donatora

Određene osobe zaposlene u CBK su međunarodni eksperti postavljeni i kratkoročno finansirani od strane međunarodnih organizacija. Finansijska pomoć ovih organizacija uključuje, ali nije ograničena na, plaćanje plate ovim međunarodnim ekspertima. Kako se ova pomoć plaća sa strane međunarodnih organizacija direktno naznačenom osoblju, iznos ovih plaćanja nije poznat i nije uključen u ove finansijske izveštaje.

o) Provizija

Provizija će biti priznata, kao rezultat događaja koji su se desili u prošlosti, CBK ima sadašnju pravnu ili izvedenu obavezu koja može da se pouzdano odmeri i kada je verovatno da će odliv resursa koji predstavljaju ekonomske koristi biti zahtevan da se obaveza izmiri. Provizije su utvrđene diskontovanjem očekivanih budućih tokova gotovine po kamatnoj stopi pre oporezivanja koje reflektuje tekuće tržišne procene vremenske vrednosti gotovine i, gde je moguće, specifične rizike povezane sa obavezom.

Provizija za nepovoljne ugovore priznaje se kada očekivane koristi koje proizlaze za CBK iz ugovora su niže od neizbežnih troškova nastalih ispunjavanjem obaveza ugovora. Provizija se odmerava po sadašnjoj vrednosti nižoj od očekivanih troškova za ukidanje ugovora i očekivanih neto troškova od produženja ugovora. Pre priznavanje provizije, CBK priznaje gubitak za umanjenu vrednost sredstava povezanih sa ugovorom.

3. Značajne računovodstvene politike (nastavak)

p) Promene u računovodstvenim politikama i obelodanjivanju

(i) Novi i revidirani standardi koje su na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1 januar 2013

Niz novih i revidiranih standarda stupa na snagu za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1 januar 2013. Informacije o ovim novim standardima su u nastavku.

MSFI 10 „Konsolidovani finansijski izveštaji“ (MSFI 10)

MSFI 10 zamenjuje MSR 27 „Konsolidovani i posebni finansijski izveštaji“ (MSR 27) i SIC 12 „Konsolidacija – entiteti za posebne namene“. MSFI 10 razmatra ograničenja kontrole i osigurava nove opširne smernice oko njegove primene. Ovi novi zahtevi imaju potencijal da utiču na to koji od grupnih investitora se smatraju podružnicama i na ovaj način menjaju oblast konsolidacije. Zahtevi i mehanizmi konsolidacije i računovodstva za bilo koje nekontrolne kamate i promene u kontroli ostaju isti.

Menadžment je pregledao svoje procene kontrole u skladu sa MSFI 10 i zaključio da nema uticaj na klasifikaciju (kao podružnica ili na neki drugi način) za bilo koju od CBK investiciju održanu u periodu ili komparativnim periodima obuhvaćenim ovim finansijskim izveštajima.

MSFI 11 „Zajednički aranžmani“ (MSFI 11)

MSFI 11 zamenjuje MSR 31 „Kamate u zajedničkim poduhvatima“ (MSR 31) i SIC 13 „Zajednički kontrolni entiteti – nemonetarni doprinosi za poduhvate“. MSFI 11 revidira kategorije zajedničkog aranžmana, i kriterijume za klasifikaciju u kategorije, sa ciljem bližeg usklađivanja računovodstva sa pravima i obavezama u vezi sa aranžmanom investitora.

Pored toga, MSR 31 mogućnost korišćenja proporcionalne konsolidacije za aranžmane klasifikovane kao zajednički kontrolisani entiteti pod tim standardom je eliminisana. MSFI 11 sada zahteva upotrebu metoda udela za aranžmane klasifikovane kao zajednička ulaganja (kao za investicije u saradnika).

Primena MSFI 11 ne utiče na finansijske izveštaje CBK.

MSFI 12 „Objavlјivanje kamate u drugim entitetima“ (MSFI 12)

MSFI 12 integriše i čini saglasnim zahteve obelodanjivanja za različite vrste investicija, uključujući nekonsolidovane strukturalne entitete. On predstavlja nove zahteve o obelodanjivanju u vezi sa rizicima kojima je neki entitet izložen kroz njegovo učešće u strukturalnim entitetima.

Primena MSFI 12 ne utiče materijalno na finansijske izveštaje CBK.

Posledične izmene u MSR 27 ‘Posebni finansijski izveštaji’ (MSR 27) i MSR 28 ‘Investicije u pridružene entitete i zajedničke poduhvate’ (MSR 28)

MSR 27 se sada samo bavi posebnim finansijskim izveštajima. MSR 28 donosi investicije u zajedničke poduhvate u svoj opseg. Međutim, metodologija računovodstva kapitala MSR 28 ostaje nepromenjena.

3. Značajne računovodstvene politike (nastavak)

p) Promene u politikama računovodstva i obelodanjivanja (nastavak)

(i) Novi i revidirani standardi koji su na snazi za godišnji period koji počinje na dan ili nakon 1 januar 2013 (nastavak)

MSFI 13 „Određivanje fer vrednosti“ (MSFI 13)

MSFI 13 pojašnjava definiciju fer vrednosti i obezbeđuje povezane upute i poboljšanje obelodanjivanja u vezi sa merama fer vrednosti. Ne određuje koje stavke treba fer proceniti. Delokrug MSFI 13 je širok i odnosi se na finansijske i nefinansijske stavke za koje drugi MSFI zahteva ili dozvoljava merenja ili obelodanjivanja fer vrednosti oko merenja fer vrednosti, osim u određenim okolnostima.

MSFI 13 važi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1 januar 2013 godine. Njegovi zahtevi obelodanjivanja ne treba da se primene na uporedne informacije u prvoj godini primene. CBK je međutim uključena kao uporedne informacije za obelodanjivanja MSFI 13 koji su ranije zahtevani od MSFI 7 "Finansijski instrumenti: Obelodanjivanja".

CBK je primenila MSFI 13 po prvi put u tekućoj godini.

Izmene u MSR 19 "Beneficije zaposlenih" (MSR 19)

Izmene u MSR 19 su dovele do niza promena u računovodstvu za naknade zaposlenima, najznačajniji se odnosi na definisane planove naknada. Izmene:

- eliminišu „metod koridora“ i zahtevaju priznavanje ponovnih merenja (uključujući aktuarske dobitke i gubitke) nastale u izveštajnom periodu u ostalom sveobuhvatnom prihodu;
- menjaju procenu i predstavljanje određenih komponenti za definisanu cenu dobitka.
- poboljšavaju obelodanjivanje, uključujući i dodatne informacije o karakteristikama definisanim planovima beneficija i srodnim rizicima.

Na neto iznos dobitka ili gubitka utiče se uklanjanjem očekivanog prinosa na sredstva plana i komponente troškova kamata i njihovom zamenom neto troškom kamate ili prihoda na osnovu sredstava u neto definisanim doprinosima ili odgovornostima;

Primena izmena u MSR 19 ne utiče na finansijske izveštaje CBK.

(ii) Standardi, interpretacije i izmene postojećih standarda koji nisu na snazi i koji nisu ranije usvojeni od Banke

Do dana autorizacije ovih finansijskih izveštaja, određeni novi standardi, izmene i tumačenja postojećih standarda su objavljeni od strane MORS ali još uvek nisu na snazi, i nisu usvojeni od CBK. Menadžment predviđa da će se sve relevantne izjave usvojiti u računovodstvenim politikama banke u prvom period nakon dana stupanja na snagu tih izjava. Informacije o novim standardima, izmenama i tumačenjima koji se očekuju da budu relevantni sa finansijskim izjavama banke su navedeni dole. Određeni novi standardi i interpretacije su izdati ali se ne očekuje da imaju materijalni uticaj na finansijske izjave banke.

MSFI 9 Finansijski instrumenti (MSFI 9)

MORS želi da izmeni MSR 39 „Finansijski instrumenti: Priznavanja i merenja“ (MSR 39) u celosti sa MSFI 9. Do danas, poglavlja koja se tiču prepoznavanja, klasifikacije, merenja i prestanka poznavanja finansijskih sredstava i obaveza su izdata. Druga poglavlja koja se tiču sa metodologijom umanjenja vrednosti i ograđenim računovodstvom su i dakle u pripremi. Štaviše, u novembru 2011. godine MORS je odlučila da izvrši ograničenu modifikaciju modela klasifikacije finansijskih aktivnosti MSFI 9 radi adresiranja implementacionih stvari. Menadžment banke još uvek treba da proceni uticaj ovog novog standarda na finansijske izjave banke. Međutim, oni ne očekuju da usvoje MSFI 9 sve dok se sva poglavlja ne objave i onda oni mogu sveobuhvatno oceniti uticaj svih promena.

4. Upravljanje finansijskim rizicima

a) Uvod i pregled

Rizici kojima se CBK izlaže u upotrebi finansijskih instrumenata su:

- kreditni rizik
- operativni rizik
- rizik likvidnosti
- tržišni rizik

Ova napomena daje informaciju izloženosti CBK-a svakom od pomenutih rizika, ciljeve CBK-a, politike i procedure odmeravanja i upravljanje rizicima, i upravljanje kapitalom CBK-a. Naknadne kvantitativne prezentacije su uključene u ove izveštaje.

Okvir upravljanja rizikom

Upravni Odbor Centralne Banke ima sveobuhvatnu odgovornost za uspostavljanje i nadzor okvira za upravljanje rizikom CBK-a. Rukovodstvo CBK redovno izveštava preko Izvršnog odbora Upravnom odboru o postupcima upravljanja rizikom. Izvršni odbor i Investicioni komitet imaju obavezu za razvijanje i monitoring politika upravljanja rizikom CBK-a. Ove politike su sprovedene od organizacionih jedinica.

CBK politike za upravljanjem rizikom su uspostavljene da identifikuju i prepoznaju rizike sa kojima se CBK suočava, da uspostavi pogodne granice rizika i kontrole, i da nadgleda rizike i pridržavanje granica. Politike i sistemi upravljanja rizikom se redovno pregledaju kako bi reflektovali promene u tržišnim uslovima, proizvoda i ponuđenih usluga. CBK, kroz standarde i procedure obuke i upravljanja, ima za cilj da razvije disciplinovanu i konstruktivnu kontrolnu okolinu, u kojoj svi zaposleni razumeju svoje uloge i obaveze.

Revizorski komitet CBK-a je odgovoran za nadgledanje usaglašenosti politika i procedura upravljanja rizikom uspostavljenih od strane CBK, i za proveru adekvatnosti okvira za upravljanje rizikom u odnosu sa rizicima sa kojima se suočava CBK. Revizorski komitet CBK je pomognut u ovim funkcijama od strane Odeljenja za internu reviziju. Interna revizija preduzima i regularne i ad-hoc preglede kontrola i procedura upravljanja rizikom, rezultati koji se izveštavaju preko šefa unutrašnje revizije za Revizioni komitet.

b) Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik koji podrazumeva da će CBK pretrpeti gubitak zbog toga što njeni komitenti ili ugovorne strane neće izvršiti svoje ugovorne obaveze, i proizlazi uglavnom iz investicije u hartijama od vrednosti i depozitima (na tržištu novca ili tekućem računu) u drugim bankama od strane CBK-a.

Upravljanje kreditnim rizikom

i. Investicije i izloženost drugim bankama

CBK ograničava izloženost kreditnom riziku preko investiranja samo u hartije od vrednosti izdatih od vlada zemlja članica EU i držanjem depozita u stranim bankama čije su kratkoročne obaveze rangirane u jednu od dve najviše kategorije od strane međunarodno priznatih agencija. Uzimajući u obzir kreditni rejting, rukovodstvo ne očekuje da strane neće izvršiti svoje obaveze.

Centralna Banka Republike Kosova

Napomene finansijskih izveštaja za godinu koja se završila 31 decembra 2013

(u hiljadama evra, osim ako nije drugačije navedeno)

4. Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

Upravljanje kreditnim rizicima (nastavak)

ii. *Izloženost kreditnom riziku*

Maksimalna izloženost kreditnom riziku 31 decembar 2013 i 31 decembar 2012 godine je predstavljena knjigovodstvenom vrednošću gotovine, tekućim računima u nerezidentim bankama, blagajničkim zapisima i depozitima u nerezidentnim bankama. Za detalje izloženosti vidite Napomene 8, 9 i 10.

Nijedna od izloženosti CBK nije dospela ili obezvređena. Nema promena u politici upravljanja kreditnim rizikom iz prethodnih godina. CBK ne drži kolateral ili ostalo kreditno povećanje protiv izloženosti kreditnom riziku.

c) **Rizik likvidnosti**

Rizik likvidnosti je rizik da CBK neće biti u mogućnosti da izmiri u datom vremenu svoje dospele obaveze u vezi sa finansijskim obavezama.

Upravljanje rizikom likvidnosti

Pristup CBK-a upravljanju likvidnosti je da osigura, koliko je to moguće, da će uvek imati dovoljno likvidnosti kako bi izvršila svoje obaveze kada dospeju, pod normalnim i stresnim uslovima, bez nastanka neprihvatljivih gubitaka ili rizikovanja reputacije CBK-a.

Politike za nadgledanje i adresiranje rizika likvidnosti su uspostavljene od strane Upravnog odbora. CBK upravlja rizikom likvidnosti, preko investiranja u kratkoročne depozite u nerezidentim bankama i držanja adekvatne količine gotovine u svom trezoru. Politike upravljanja likvidnosti su uspostavljene da osiguraju da i pod nepovoljnim uslovima, CBK je u poziciji da ispuni svoje obaveze.

Dnevna pozicija likvidnosti se nadgleda i redovni testovi stresa likvidnosti su sprovedeni u svetlu različitih okolnosti, pokrivajući normalne i negativne tržišne uslove. Sve likvidne politike i procedure podležu pregledu i odobravanju od strane rukovodstva CBK. Dnevni izveštaji koji se odnose na likvidnu poziciju CBK se redovno podnose članovima Investicionog komiteta od strane Odeljenja za upravljanje sredstvima.

Izloženost riziku likvidnosti

Preostala ugovorna dospeća za finansijske obaveze, isključujući buduća plaćanja kamate

31 decembar 2013	Napomena	Knjigovodstvena vrednost	Manje od 1. meseca	1-3 meseca	3 meseca do 1 godine	1 godina do 5 godina
<i>Nederivativne obaveze</i>						
Obaveze prema domaćim bankama	15	333,173	333,173	-	-	-
Obaveze prema povezanim računima M	16	234,011	128,278	-	-	105,733
Obaveze prema vladinim institucijama	17	757,446	687,431	70,015	-	-
Obaveze prema javnim i komercijalnim	18	236,597	236,597	-	-	-
Ostale domaće obaveze	19	2,428	2,428	-	-	-
		1,563,655	1,387,907	70,015	-	105,733
31 decembar 2012						
<i>Nederivativne obaveze</i>						
Obaveze prema domaćim bankama	15	302,147	302,147	-	-	-
Obaveze prema povezanim računima	16	246,890	133,832	-	-	113,058
Obaveze prema vladinim institucijama	17	821,509	681,502	80,003	60,004	-
Obaveze prema javnim i komercijalnim	18	49,023	49,023	-	-	-
Ostale domaće obaveze	19	2,428	2,428	-	-	-
		1,421,997	1,168,932	80,003	60,004	113,058

4. Upravljanje finansijskim rizicima (nastavak)

c) Rizik likvidnosti (nastavak)

Tabela prikazuje diskontne tokove gotovine finansijskih obaveza CBK-a na osnovu njenog ranije mogućeg dogovornog dospeća. Za upravljanje rizikom likvidnosti po osnovu oblika finansijskih obaveza, CBK čuva likvidna sredstva koja obuhvataju gotovinu i gotovinski ekvivalent, tekuće račune, depozitne račune i blagajničke zapise za koje ne postoji aktivno i likvidno tržište.

d) Tržišni rizici

Tržišni rizik je rizik čije promene u tržišnim cenama, kao što su kamatna stopa, cena kapitala, devizni kursevi i kreditna rasprostranjenost (nerelevantni za promene u dužničkom/povereničkom kreditnom stanju) će uticati na prihod CBK-a ili na vrednost posedovanih finansijskih instrumenata. Cilj upravljanja tržišnim rizikom je da rukovodi i kontroliše izloženost na tržišni rizik u prihvatljivim parametrima, optimizirajući vraćanje na investicije.

Upravljanje tržišnim rizikom

Poslovne aktivnosti CBK-a su predmet rizika fluktuacije kamatne stope do nivoa gde sredstva koja se zarađuju na osnovu kamata i obaveze koje su podložne kamatama dospu ili su ponovo vrednovane u različito vreme ili u različitim iznosima. U slučaju sredstava i obaveza sa promenljivim kamatnim stopama, postoji izloženost na osnovni rizik, što je razlika u "repricing" karakteristikama različitih indikacija promenljivih kamatnih stopa.

Aktivnosti upravljanja rizicima su usmerene ka optimizaciji prihoda od kamata, s obzirom na nivoje tržišnih kamatnih stopa koji su konzistentni sa poslovnim strategijama CBK-a. Izloženost CBK-a na tržišni rizik je povezan samo za netrgovinskim portfolijima.

Izloženost riziku od kamatne stope – netržišni portfolio

Osnovni rizik na koji je netržišni portfolio izložen je rizik gubitka od fluktuacije u budućim tokovima gotovine ili fer vrednost finansijskih instrumenata kao rezultat promene u tržišnim kamatnim stopama. Rizik kamatne stope je upravljan uglavnom preko posmatranja praznina u kamatnim stopama i postojanja unapred odobrenih limita za "repricing" opseg. Investicioni komitet je koje posmatra za pridržavanje tim granicama. Pregled pozicija praznina u kamatnim stopama CBK-a za netrgovinski portfolio je sledeći:

Centralna Banka Republike Kosova

Napomene finansijskih izveštaja za godinu koja se završila 31 decembra 2013

(u hiljadama evra, osim ako nije drugačije navedeno)

4. Upravljanje finansijskim rizicima (nastavak)

(d) Tržišni rizici (nastavak)

Izloženost riziku kamatne stope – netržišni portfolio

31 decembar 2013	Napomena	Knjigovodstvena vrednost	Manje			
			od 3 meseca	3-6 meseca	6-12 meseca	1-5 godina
Tekući računi sa nerezidentnim Bankama	8	61,083	61,083	-	-	-
Blagajnički zapisi	9	560,828	229,963	330,865	-	-
Depoziti sa nerezidentnim bankama	10	729,473	553,493	145,953	30,027	-
Sredstva u MMF	11	181,438	75,705	-	-	105,733
Ukupno		1,532,822	920,224	476,818	30,027	105,733
Obaveze prema domaćim bankama	15	(333,173)	(333,173)	-	-	-
Obaveze prema MMF računima	16	(183,704)	(77,972)	-	-	(105,733)
Obaveze prema vladinim institucijama	17	(757,446)	(737,439)	(20,007)	-	-
Obaveze prema javnim i komercijalnim entitetima	18	(236,597)	(236,597)	-	-	-
Ostale domaće obaveze	19	(2,428)	(2,428)	-	-	-
Ukupno		(1,513,349)	(1,387,609)	(20,007)	-	(105,733)
Promena		19,473	(467,365)	456,811	30,027	-
31 decembar 2012	Napomena	Knjigovodstvena vrednost	Manje			
			od 3 meseca	3-6 meseca	6-12 meseca	1-5 godina
Tekući računi sa nerezidentnim bankama	8	99,549	99,549	-	-	-
Blagajnički zapisi	9	285,983	39,994	145,992	99,997	-
Depoziti sa nerezidentnim bankama	10	821,590	540,922	280,668	-	-
Sredstva u MMF	11	193,303	80,245	-	-	113,058
Ukupno		1,400,425	760,710	426,660	99,997	113,058
Obaveze prema domaćim bankama	15	(302,147)	(302,147)	-	-	-
Obaveze prema MMF računima	16	(194,792)	(81,734)	-	-	(113,058)
Obaveze prema vladinim institucijama	17	(821,509)	(761,505)	(32,652)	(27,352)	-
Obaveze prema javnim i komercijalnim entitetima	18	(49,023)	(49,023)	-	-	-
Ostale domaće obaveze	19	(2,428)	(2,428)	-	-	-
Ukupno		(1,369,899)	(1,196,837)	(32,652)	(27,352)	(113,058)
Promena		30,526	(436,127)	394,008	72,645	-

Sredstva i finansijske obaveze koje ne nose kamate nisu uključeni u gornju tabelu.

4. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

(d) Tržišni rizici (nastavak)

Centralna Banka Republike Kosova

Napomene finansijskih izveštaja za godinu koja se završila 31 decembra 2013

(u hiljadama evra, osim ako nije drugačije navedeno)

Globalne pozicije rizika od netrgovinske kamatne stope upravljane su od strane Odeljenja za upravljanje sredstvima, koje koristi ulaganja u vrednosne papire i plasmane u bankama da upravlja globalnom pozicijom koja nastaje iz netrgovinskih aktivnosti CBK-a.

Upravljanje rizikom kamatne stope nasuprot granici praznine kamatne stope je dopunjeno posmatranjem osetljivosti finansijske aktive i pasive Banke na različite standardne i nestandardne scenarije kamatnih stopa. Standardni scenariji koji se redovno koriste uključuju 100 baznih poena (bp) paralelni pad ili uspon u krivama dobiti. Analiza bankarske osetljivosti na povećanje ili smanjenje tržišnih kamatnih stopa (pretpostavljeno nesimetrično kretanje u krivama dobiti i konstantno stanje bilansa stanja) je kao što sledi:

2013

	100 bp Povećanje	100 bp Smanjenje
Procenjeni efekt dobitka (gubitka)	195	(195)

2012

	100 bp Povećanje	100 bp Smanjenje
Procenjeni efekt dobitka (gubitka)	305	(305)

Izloženost ostalim tržišnim rizicima/valutnim rizicima – netrgovinski portfolio

CBK ima izloženost na SDR u vezi sa svojim MMF sredstvima i obavezama, koje se redovno posmatraju. Izloženost CBK-a valutnom riziku je kao što sledi:

2013

	100 bp Povećanje	100 bp Smanjenje
Procenjeni efekt dobitka (gubitka)	26	(26)

2012

	100 bp Povećanje	100 bp Smanjenje
Procenjeni efekt dobitka (gubitka)	15	(15)

Centralna Banka Republike Kosova

Napomene finansijskih izveštaja za godinu koja se završila 31 decembra 2013

(u hiljadama evra, osim ako nije drugačije navedeno)

4. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

(d) Tržišni rizici (nastavak)

31 decembar 2013	EUR	SDR (EUR ekvivalent)	Ukupno
Aktiva			
Gotovina	27,384	-	27,384
Tekući računi sa nerezidentnim bankama	61,083	-	61,083
Blagajnički zapisi	560,828	-	560,828
Depoziti sa nerezidentnim bankama	729,473	-	729,473
Sredstva u MMF	105,733	125,726	231,459
Ostala sredstva	976	-	976
Ukupno	1,485,477	125,726	1,611,203
Pasiva			
Obaveze prema domaćim bankama	333,173	-	333,173
Obaveze prema MMF računima	155,623	78,388	234,011
Obaveze prema vladinim institucijama	757,446	-	757,446
Obaveze prema javnim i komercijalnim entitetima	236,597	-	236,597
Ostale domaće obaveze	3,244	-	3,244
Ukupno	1,486,083	78,388	1,564,471
Neto devizna pozicija		47,338	
<hr/>			
31 decembar 2012	EUR	SDR (EUR ekvivalent)	Ukupno
Aktiva			
Gotovina	16,761	-	16,761
Tekući računi sa nerezidentnim bankama	99,549	-	99,549
Blagajnički zapisi	285,983	-	285,983
Depoziti sa nerezidentnim bankama	821,590	-	821,590
Sredstva u MMF	113,058	132,343	245,401
Ostala sredstva	462	-	462
Ukupno	1,337,403	132,343	1,469,746
Pasiva			
Obaveze prema domaćim bankama	302,147	-	302,147
Obaveze prema MMF računima	165,334	81,556	246,890
Obaveze prema vladinim institucijama	821,509	-	821,509
Obaveze prema javnim i komercijalnim entitetima	49,023	-	49,023
Ostale domaće obaveze	3,289	-	3,289
Ukupno	1,341,302	81,556	1,422,858
Neto devizna pozicija		50,787	

Centralna Banka Republike Kosova

Napomene finansijskih izveštaje za godinu koja se završila 31 decembra 2013

(u hiljadama evra, osim ako nije drugačije navedeno)

4. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

(d) Tržišni rizici (nastavak)

CBK deluje pretežno u evrima, dok strane valute u kojima CBK deluje su pretežno Specijalna prava vučenja ("SDR"). Kursevi upotrebljeni za preračun 31 decembar 2013 i 2012 godine su bili sledeći:

	2013	2012
	EUR	EUR
1 SDR	1.1173	1.1658

SDR su dodatna devizna rezervna sredstva definisana i održavana od strane Međunarodnog monetarnog fonda (MMF). Iako SDR nisu sami po sebi valute, ona predstavljaju potencijalni zahtev za valutom država članica MMF-a za koje mogu biti razmenjena. SDR su nastala 1969. da se ublaži nedostatak željenih stranih deviznih rezervnih sredstava, odnosno američkog dolara i zlata, vrednost SDR-a je zasnovana na prosečnoj valuti sve četiri glavne valute, evra, dolara, britanske funte, i japanskog jena.

(e) Operativni rizici

Operativni rizik predstavlja rizik od nastanka direktnih ili indirektnih gubitaka prouzrokovanih nizom faktora koji se mogu odnositi na procese, zaposlene, tehnologiju i infrastrukturu CBK-a, kao i po osnovu spoljnih faktora koji se ne odnose na kreditni, tržišni i rizik likvidnosti kao što su one koje potiču iz pravnih i regulatornih zahteva i generalno priznati standardi za korporativno ponašanje. Operativni rizici potiču od svih aktivnosti CBK-a i sa njima su suočeni svi organizacioni delovi.

Cilj CBK-a je da upravlja operativnim rizicima tako da se izbalansira sprečavanje finansijskih gubitaka i šteta u vezi sa reputacijom CBK-a sa efektivnošću u smislu troškova.

Primarnu odgovornost za razvoj i implementaciju kontrole operativnog rizika je dodeljena rukovodećem kadra u okviru svake organizacione jedinice. Ova odgovornost je podržana razvojem generalnih politika i procedura CBK-a za upravljanjem operativnim rizikom u sledećim oblastima:

- zahtevi za odgovarajućom podelom poslova, uključujući nezavisne autorizacije transakcija;
- zahtevi za ocenjivanje i nadgledanje transakcija;
- usaglašavanje sa relevantnom i drugom pravnom regulativom;
- dokumentovanje obavljenih kontrola i procesa;
- periodične provere nastale operativnim rizikom i preispitivanje uspostavljenih kontrola sa tim u vezi;
- redovno izveštavanje u vezi sa nastalim operativnim gubicima sa predlogom za korektivne radnje;
- razvoj planova u slučaju štete;
- redovna obuka i profesionalno usavršavanje zaposlenih;
- uspostavljanje poslovnih i etičkih politika; i
- rizik olakšanja, uključujući osiguravanje gde je efektivno.

Saglasnost sa standardima CBK-a je podržana programom za periodične preglede sa strane interne revizije. Rezultati pregleda interne revizije je predmet diskusija rukovodstva organizacione jedinice na koje se ovi rezultati odnose, sa rezimeom koje se šalje Revizorskom komitetu i rukovodstvu CBK-a.

4. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

(f) Upravljanje kapitalom

U skladu sa Zakonom, CBK će uspostaviti i održavati opštu rezervu. Opšta rezerva ne može se koristiti osim za potrebe pokrivanja gubitaka podržanih od CBK. Pored toga, CBK će uspostaviti nerealizovane revalorizacione rezervne račune na račun nerealizovanih dobitaka i gubitaka zahvaljujući svojoj poziciji sa SDR.

Saglasno Zakonu br. 03/L-209, neto dobitak ili neto gubitak CBK-a je preračunat u suglasnosti sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja (MSFI).

Zarada na raspolaganju za raspodelu utvrđuje se:

- oduzimanjem od neto dobiti ukupnog iznosa nerealizovanih revalorizacionih dobitaka, i alokacijom ekvivalentnog iznosa dotičnom računu nerealizovanih revalorizacionih rezervi, i
- oduzimanjem od odgovarajućeg računa rezervi nerealizovanih revalorizacija i dodavanjem distributivnim zaradama iznos bilo kog nerealizovanog profita koji je oduzet od neto profita za jednu ili više prethodnih godina i koji je realizovan tokom tekuće finansijske godine.

Nerealizovani revalorizacioni gubici biće prebačeni na odgovarajuće račune nerealizovanih revalorizacionih rezervi sve dok ovi računi rezervi revalorizacije imaju bilans nula, nakon čega će se gubici pokrivati ovogodišnjim profitom, zatim računima opštih rezervi, a potom od ovlašćenog kapitalnog računa.

Sve distributivne zarade će prvo biti primenjene na fond opštih rezervi dok ukupan iznos osnivačkog kapitala i opštih rezervi iznosi pet procenata (5 %) od monetarnih obaveza Centralne banke.

50 % od distributivne zarade preostale nakon ispunjavanja kriterijuma od 5 % kako je gore navedeno je potrebno da bude prebačeno u Ministarstvo finansija. Preostalih 50 % od distributivnih zarada je potrebno da se odredi opšti račun rezervi CBK.

(g) Upravljanje aktivom

U skladu sa Zakonom 03/L-209 i Zakonom 03/L-048 CBK-u je dodeljena odgovornost za izradu i upravljanje ovlašćenim investicijama u ime Ministarstva finansija.

5. Upotreba procena i pretpostavki

Rukovodstvo Banke i Upravni odbor raspravljali su o razvoju, izboru i obelodanjivanju kritičnih računovodstvenih politika i procena CBK-a i o primeni ovih politika i procena. Procene i pretpostavke neprekidno se procenjuju i bazirane su na istorijskom iskustvu i ostalim faktorima, uključujući očekivanja budućih događaja koji će biti razumni u skladu sa ovim uslovima.

Ova obelodanjivanja su osnovni deo upravljanja finansijskim rizikom (vidi napomenu 4).

Ključni izvori nesigurnosti procena

Dozvole za kreditnim gubicima

Sredstva koja se prikazuju po amortizovanoj vrednosti ocenjuju se za oštećenja na osnovu objašnjenja u napomeni 3(f)(vi). Ove specifične komponente od ukupnih rezervi za obezvređenje se primenjuju za finansijska sredstva koja su procenjena pojedinačno za obezvređenje i bazirani su na osnovu najbolje procene rukovodstva za sadašnju vrednost tokova gotovine koji se očekuju da se prime. Tokom procene ovih tokova gotovine, rukovodstvo rasuđuje o finansijskoj situaciji strana i neto ostvarljivu vrednost bilo kojeg osnovnog kolaterala. Svako obezvređeno sredstvo procenjuje se na osnovu njegovih zasluga i radne strategije, i procena tokova gotovine koja se računa kao nadoknadiiva je nezavisno odobrena.

Kritične računovodstvene procene u korišćenju računovodstvenih politika CBK-a

Kritične računovodstvene procene u korišćenju računovodstvenih politika CBK-a uključuju:

Klasifikacija finansijskih sredstava i obaveza

Računovodstvena politika CBK-a obezbeđuje prostor da se sredstva i obaveze odrede na početku različite računovodstvene kategorije pod određenim uslovima.

U klasifikaciji finansijskih sredstava i obaveza kao čuvani-do-dospeća, CBK je odredila da ima pozitivnu nameru i sposobnost da sačuvaju sredstva do njihovog dospeća kao što je zatraženo u napomeni 3(h).

Centralna Banka Republike Kosova

Napomene finansijskih izveštaja za godinu koja se završila 31 decembra 2013

(u hiljadama evra, osima ko nije drugačije navedeno)

6. Finansijska sredstva i obaveze (Računovodstvena vrednost i fer vrednost)

Naredna tabela prikazuje klasifikacija svake klase finansijskih sredstva i obaveza CBK-a i njihovu fer vrednost.

<i>U hiljadama evra</i>		Zajmovi i		Ostala	Ukupna	
	Napo	potraživanja	Čuvana do	amortizovana	knjigovodstvena	Fer vrednost
	mena		prispeća	vr.	vrednost	
31 decembar 2013						
Gotovina	7	27,384	-	-	27,384	27,384
Tekući računi sa nerezidentnim bankama	8	61,083	-	-	61,083	61,083
Blagajnički zapisi	9	-	560,828	-	560,828	560,819
Depoziti sa nerezidentnim bankama	10	-	729,473	-	729,473	729,473
Sredstva u MMF	11	231,459	-	-	231,459	231,459
		319,926	1,290,301	-	1,610,227	1,610,218
Obaveze prema domaćim bankama	15	-	-	333,173	333,173	333,173
Obaveze prema MMF računima	16	-	-	234,011	234,011	234,011
Obaveze prema vladinim institucijama	17	-	-	757,446	757,446	757,446
Obaveze prema javnim i komercijalnim entitetima	18	-	-	236,597	236,597	236,597
Ostale domaće obaveze	19	-	-	2,428	2,428	2,428
		-	-	1,563,655	1,563,655	1,563,655
31 decembar 2012						
Gotovina	7	16,761	-	-	16,761	16,761
Tekući računi sa nerezidentnim bankama	8	99,549	-	-	99,549	99,549
Blagajnički zapisi	9	-	285,983	-	285,983	285,984
Depoziti sa nerezidentnim bankama	10	-	821,590	-	821,590	821,590
Sredstva u MMF	11	245,401	-	-	245,401	245,401
		361,711	1,107,573	-	1,469,284	1,469,285
Obaveze prema domaćim bankama	15	-	-	302,147	302,147	302,147
Obaveze prema MMF računima	16	-	-	246,890	246,890	246,890
Obaveze prema vladinim institucijama	17	-	-	821,509	821,509	821,509
Obaveze prema javnim i komercijalnim entitetima	18	-	-	49,023	49,023	49,023
Ostale domaće obaveze	19	-	-	2,428	2,428	2,428
		-	-	1,421,997	1,421,997	1,421,997

Centralna Banka Republike Kosova

Napomene finansijskih izveštaja za godinu koja se završila 31 decembra 2013

(u hiljadama evra, osim ako nije drugačije navedeno)

7. Gotovina

Sva gotovina je denominirana u evrima.

8. Tekući računi sa nerezidentnim bankama

Ovi računi su sa sledećim bankama:

	2013	2012
Deutsche Bundesbank	39,337	40,240
Raiffeisen Zentralbank	5,358	650
Banque De France	-	1,050
Deutsche Bank	16,388	17,264
Banque centrale du Luxembourg	-	40,345
Ukupno	61,083	99,549

Svi tekući računi imaju kreditni rejting od i iznad A-1/P-1, po proceni urađenoj za 2013 godinu od strane Standard & Poors/Moody's dana 31 decembar 2013 godine.

9. Blagajnički zapisi

Blagajnički zapisi su dužničke hartije od vrednosti emitovane od strane vlade zemalja Evropske Unije. Sve hartije su sa rokom dospeća do 12 meseci i one se čuvaju sve do njihovog dospeća. Sve hartije su denominirane u evrima i imaju efektivne kamatne stope od 0.0051% do 2.131% godišnje (2012: 0.005% do 2.131%)

Blagajnički zapisi se emituju od strane vlada zemalja Evropske unije kao što sledi:

	2013	2012
Francuska	244,953	-
Holandija	215,901	-
Belgija	99,974	245,989
Italija	-	39,994
Ukupno	560,828	285,983

CBK investira u hartije od vrednosti sa minimalnim kreditnim rejtingom od A-1+u i P-1, po proceni Standard & Poor's/Moody's.

Centralna Banka Republike Kosova

Napomene finansijskih izveštaja za godinu koja se završila 31 decembra 2013

(u hiljadama evra, osim ako nije drugačije navedeno)

10. Depoziti sa nerezidentnim bankama

Depoziti sa nerezidentnim bankama sastoje se od:

	2013	2012
Oročeni depoziti		
Raiffeisen Zentralbank	109,400	162,000
Svenska Handelsbanken	150,943	110,004
ING Bank	-	85,579
Deutsche Bundesbank	130,000	50,000
Rabobank	30,007	161,204
Danske Bank	30,000	-
Swedbank	120,006	-
Banque Centrale du Luxembourg	159,016	167,711
Deutsche Bank	-	85,000
	729,372	821,498
Kamata izračunata na oročene depozite		
Raiffeisen Zentralbank	1	5
Svenska Handelsbanken	18	23
ING Bank	-	33
Deutsche Bundesbank	3	-
Rabobank	20	-
Danske Bank	23	-
Swedbank	13	-
Banque Centrale du Luxembourg	23	2
Deutsche Bank	-	29
	101	92
Ukupno	729,473	821,590

Depoziti kod nerezidentnih banaka denominiraju se u EUR i zarađuju kamatu prema efektivnim kamatnim stopama od 0.005% do 0.300% (2012: 0.005% do 0.85%) i imaju originalan rok dospeća od 1 do 273 dana (2012: od 1 do 365 dana). Svi depoziti imaju minimalni kreditni rejting od A-2/P-2, po oceni urađenoj u decembru 2013 godine od Standard & Poors/Moody's.

Centralna Banka Republike Kosova

Napomene finansijskih izveštaja za godinu koja se završila 31 decembra 2013

(u hiljadama evra, osim ako nije drugačije navedeno)

11. Sredstva u MMF

	2013	2012
MMF kvota	65,922	68,784
SDR	59,597	63,348
Neprispela kamata	207	211
MMF	125,726	132,343
Vlada		
Zahtev vlade Kosova za korišćenje MMF sredstava (SBA)	105,733	113,058
Ukupno	231,459	245,401

Sredstva navedena u prethodnoj tabeli odnose se na prijem Kosova u MMF-u u junu 2009. U odnosu na članstvo Kosova u MMF-u, CBK deluje kao depozitni i fiskalni agent. To je u skladu sa Zakonom br. 03/L-209 o Centralnoj banci Republike Kosova i Zakonom br. 03-L-152 o članstvu Republike Kosova u Međunarodnom monetarnom fondu i Organizacijama grupe Svetske banke.

Kvota MMF-a predstavlja jednokratnu kvotu za pretplatu određenu u vreme prijema Kosova u MMF i izražava se u SDR-u (gore prikazana u EUR ekvivalentu) i njen iznos utvrđuje se na osnovu pravila i propisa MMF-a.

SDR predstavljaju sredstva odobrena od strane Upravnog odbora MMF-a po alokaciji SDR u zemljama članicama MMF (odluke donete 28. avgusta 2009. godine i 9. septembra 2009. godine). Sredstva SDR sadrže godišnje kamatne norme u 2013 godini koje variraju od 0.06% do 0.13% (2012: 0.06% do 0.16%).

Obaveza prema Vladi za korišćenje sredstava MMF-a, predstavlja iznos obaveza Vlade prema MMF-u i Stand-by aranžmanu Kosova potpisanom u julu 2010 kroz koji je Vlada Kosova dobila od MMF stand-by aranžmana u iznosu od SDR 97 miliona (evra : 113 miliona evra) , dok je izuzetan dan 31. decembra 2013 je SDR 94.6 miliona (EUR: 105.7 miliona). Kamatna norma ovog aranžmana je vezana za tržište MMF u vezi kamatne stope, poznata kao osnovna stopa naknade, koja je sama po sebi povezana sa SDR kamatnom stopom. Kamatna norma za 2013 godinu se kreće prosečno od 1.06% - 1.13%, (u 2012 godini se kretala od 1.06% do 1.16%).

Saldo koji je povučen od strane Vlade Kosova na osnovu gore navedenog sporazuma (SBA) sa MMF-om na dan 31 decembar 2010 godine i tri druga dela tokom 2012 godine iznosi 97 miliona SDR (113 miliona evra). CBK-a deluje kao depo institucija za Vladu Kosova. Radi regulisanja stand-by aranžman sa MMF-om, CBK i Vlada Kosova stupaju u ugovor u julu 2010 godine i aprilu 2012 godine „o postupku zahteva, prihvatanja, servisa i otkupu sredstava iz MMF-a u smislu stand-by aranžmana”. Na osnovu ovog aranžmana CBK povlači SDR od MMF, u ime Vlade i kreditira ih na račun Vlade.

Centralna Banka Republike Kosova

Napomene finansijskih izveštaja za godinu koja se završila 31 decembra 2013

(u hiljadama evra, osim ako nije drugačije navedeno)

12. Dugoročna materijalna sredstva

Dugoročna materijalna sredstva obuhvataju sledeće:

	Ulaganja u objekte pod zakupom	Oprema	Kompjuteri	Vozila	Sredstva u pripremi	Ukupno
Nabavna vrednost						
Stanje 1 januar 2012	1,279	1,318	803	286	193	3,879
Kupovina	106	41	27	-	-	174
Prenos od/do	165	-	28	-	(193)	-
Otuđenje	-	-	-	(44)	-	(44)
Stanje 31 decembar 2012	1,550	1,359	858	242	-	4,009
Stanje 1 januar 2013						
Stanje 1 januar 2013	1,550	1,359	858	242	-	4,009
Kupovina	495	144	35	-	55	729
Prenos od/do	-	-	-	-	-	-
Otuđenje	-	(19)	(12)	-	-	(31)
Stanje na dan 31 decembar 2013	2,045	1,484	881	242	55	4,707
Amortizacija						
Stanje na dan 1 januar 2012	320	1,174	634	175	-	2,303
Amortizacija	71	66	117	46	-	300
Otuđenje	-	-	-	(44)	-	(44)
Stanje na dan 31 decembar 2012	391	1,240	751	177	-	2,559
Stanje na dan 1 januar 2013	391	1,240	751	177	-	2,559
Amortizacija	80	75	73	44	-	272
Otuđenje	-	(19)	(12)	-	-	(31)
Stanje na dan 31 decembar 2013	471	1,296	812	221	-	2,800
Neotpisana vrednost						
Stanje 1 januar 2012	959	144	169	111	193	1,576
Stanje 31 decembar 2012	1,159	119	107	65	-	1,450
Stanje na dan 31 decembar 2013	1,574	188	69	21	55	1,907

Na dan 31 decembar 2013 ne postoje sredstva koja su stavljena kao zalog (31 decembar 2012: ništa).

Centralna Banka Republike Kosova

Napomene finansijskih izveštaja za godinu koja se završila 31 decembra 2013

(u hiljadama evra, osim ako nije drugačije navedeno)

13. Nematerijalna sredstva

Nematerijalna sredstva se sastoje od sledećeg:

	Softver u razvoju	Softver	Ukupno
Troškovi			
Stanje 1 januara 2012	646	1,935	2,581
Nabavke	-	101	101
Transferi od/za	(621)	621	-
Otuđenja	-	-	-
Stanje 31 decembar 2012	25	2,657	2,682
Stanje 1 januar 2013	25	2,657	2,682
Nabavke	88	4	92
Otuđenja /otpisivanja	-	(649)	(649)
Stanje 31 decembar 2013	113	2,012	2,125
Amortizacija			
Stanje 1 januar 2012	-	1,075	1,075
Godišnja amortizacija	-	182	182
Otuđenja	-	-	-
Stanje 31 decembar 2012	-	1,257	1,257
Stanje 1 januar 2013	-	1,257	1,257
Godišnja amortizacija	-	206	206
Otuđenja/otpisivanja	-	(649)	(649)
Stanje 31 decembar 2013	-	814	814
Knjigovodstvene vrednosti			
Stanje 1 januar 2012	646	860	1,506
Stanje 31 decembar 2012	25	1,400	1,425
Stanje 31 decembar 2013	113	1,198	1,311

14. Ostala aktiva

Ostala aktiva se sastoje od sledećeg:

	2013	2012
Obračunati prihodi od nadoknada	898	390
Potraživanja i unapred plaćeni troškovi	78	72
Ukupno	976	462

Obračunati prihodi od nadoknada predstavljaju procenjenu nadoknadu za obnovu dozvole za četvrti kvartal za lokalne finansijske institucije.

Centralna Banka Republike Kosova

Napomene finansijskih izveštaja za godinu koja se završila 31 decembra 2013

(u hiljadama evra, osim ako nije drugačije navedeno)

15. Obaveze prema domaćim bankama

Prema XVII bankarskom pravilu za nadzor CBK-a, od komercijalnih banaka koja posluju na Kosovu se zahteva da održavaju rezervu likvidnosti u iznosu od 10% njihovog kvalifikovanog depozita potrošača. Najmanje pola ovih rezervi moraju biti držano na računima CBK-a.

Obaveze prema domaćim bankama

	2013	2012
ProCredit Bank Kosovo	29,599	29,605
Raiffeisen Bank Kosovo	25,065	25,332
NLB Prishtina	16,229	15,613
Ekonomiska Banka	5,443	5,887
Banka za Biznis	3,838	4,188
Banka Kombëtare Tregtare (filijala u Prištini)	8,363	8,465
TEB	14,667	12,052
Komercijalna banka – filijala u Mitrovici	2,091	1,955
Turkiye is Bankasi a.s.	5	-
Prištinska kreditna banka	-	-
Ukupno zahtevane rezerve	105,300	103,097
Dodatni iznos iznad zahtevane rezerve		
ProCredit Bank Kosovo	23,560	65,204
Raiffeisen Bank Kosovo	10,977	11,078
NLB Prishtina	64,153	35,843
Ekonomiska Banka Priština	32,651	18,770
Banka za Biznis	13,135	16,540
Banka Kombëtare Tregtare (filijala u Prištini)	27,811	28,092
TEB	46,842	14,617
Komercijalna banka – filijala u Mitrovici	2,098	1,872
Turkiye is Bankasi a.s.	6,641	6,999
Prištinska kreditna banka	5	35
Ukupno dodato na tekuće račune	227,873	199,050
Ukupan iznos na tekućim računima	333,173	302,147

Centralna Banka Republike Kosova

Napomene finansijskih izveštaja za godinu koja se završila 31 decembra 2013

(u hiljadama evra, osim ako nije drugačije navedeno)

16. Srodne obaveze prema MMF

	2013	2012
MMF račun br. 1	164	172
MMF račun br. 2	6	6
MMF račun hartija od vrednosti	155,663	165,156
MMF SDR raspodela	61,864	64,550
Obračunata kamata	206	211
Ukupno obaveza prema MMF-u	217,903	230,095
Obaveze prema vladi		
MMF- plaćeni deo vladine kvote	16,108	16,795
Ukupno obaveza prema vladi	16,108	16,795
Ukupno	234,011	246,890

Ove pozicije se odnose na prijem Kosova u MMF-u juna 2009 godine.

Računi br. 1 i br. 2 su računi MMF-a u CBK-u, otvoreni u skladu sa pravilima i propisima MMF-a.

Račun hartija od vrednosti MMF-a predstavlja jednu vrstu menice izdate od Vlade Kosova koja treba da se plati na zahtev MMF-a. Ovaj iznos predstavlja obaveze CBK-a prema MMF-u i to je u saglasnosti sa odgovarajućim zahtevom CBK-a od Vlade Kosova.

MMF plaćeni deo vladine kvote predstavlja iznos plaćen od Vlade MMF-u kao MMF kvota.

Raspodela SDR-a predstavlja raspodelu SDR-ova u zemljama članicama MMF-a kao što je odobreno od Upravnog Odbora MMF-a, 28 avgusta 2009. godine i 9 septembra 2009 godine.

Raspodela SDR-a i plaćeni deo kvote su od kamate sa godišnjom kamatnom stopom za 2013 godinu po kvartalnom proseku od 0.06% - 0.13% godišnje, (2012: 0.06% - 0.16% godišnje).

Centralna Banka Republike Kosova

Napomene finansijskih izveštaja za godinu koja se završila 31 decembra 2013

(u hiljadama evra, osim ako nije drugačije navedeno)

17. Obaveze prema vladinim institucijama

Obaveze prema vladinim institucijama uključuju sledeće tekuće račune:

Tekući računi	2013	2012
Trezor– Ministarstvo finansija	12,888	73,697
Agencija za privatizaciju Kosova	530,328	549,403
Institucije privremene administracije	260	407
Ukupno tekući računi	543,476	623,507
Oročeni depoziti		
Trezor – Ministarstvo finansija	113,008	152,007
Agencija za privatizaciju Kosova	20,007	-
Ukupno oročeni depoziti	133,015	152,007
Hartije od vrednosti		
Trezor – Ministarstvo finansija	80,955	45,995
Ukupno hartija od vrednosti	80,951	45,995
Ukupno	757,446	821,509

Efektivna kamatna stopa tekućih računa za godinu koja se završila 31 decembar 2013 godine je nula (za godinu koja se završila 31 decembar 2012 godine: je nula). Efektivna kamatna stopa oročenih depozita za 2013 godinu varira od 0.005% - 0.22% godišnje. (2012: 0.01% - 0.85% godišnje.)

18. Obaveze prema javnim i komercijalnim preduzećima

	2013	2012
<i>Tekući računi</i>		
Osiguravajuća društva	4,199	4,227
Druge javne institucije	232,328	44,725
Licencirani penzijski fondovi	68	68
Ostalo	2	3
	236,597	49,023

Efektivna kamatna stopa tekućih računa na dan 31 decembar 2013 i 2012 je nula.

19. Ostale domaće obaveze

	2013	2012
Očuvani sigurni bilans	2,428	2,428
Odloženi prihodi grantova	523	590
Ostali odloženi prihodi	12	76
Razni kreditori	281	195
	3,244	3,289

Centralna Banka Republike Kosova

Napomene finansijskih izveštaja za godinu koja se završila 31 decembra 2013

(u hiljadama evra, osim ako nije drugačije navedeno)

19. Druge domaće obaveze (nastavak)

Očuvani sigurni bilans čine sledeće vrste računa i iznosa.

Suma od 1,143 evra predstavlja prikupljenu sumu od iznajmljivanja od CBK-a do 5 januara 2004, u ime vlade Kosova za kancelarije bivše Narodne banke Kosova, koje su bile iznajmljene od različitih subjekata/ pojedinaca. Ovaj iznos takođe se sastoji od kamate za ove zakupnine do 31 decembar 2013 godine.

Uključeno u očuvane sigurne bilanse su i neki iznosi novca, u različitim valutama i drugim aktivama, koje je CBK nasledila od osnivanja, od Narodne banke Kosova kao i dobijene kamate od njih tokom godina koje do kraja 31 decembar 2013 iznosi 538 hiljada evra.

Do 31 decembar 2013 u okviru očuvanih sigurnih bilansa je obuhvaćen i iznos od 756 hiljada evra, koji se odnosi na tekuće račune Osiguravajućeg društva Kosova, koje je likvidirano u aprilu 2010 godine.

Kretanje u odloženi prihod iz grantova je kao što sledi:

	Ministarstvo Finansija (ICU Portfolio)	Svetska Banka	ECB	Ukupno
Odloženi prihod od grantova 1 januar 2012	595	-	-	595
Dobijeni grantovi u toku godine	12	36	2	50
Grantovi priznati kao prihodi	(52)	(1)	(2)	(55)
Odloženi prihod od grantova 31 decembra 2012	555	35	-	590
Odloženi prihod od grantova 1 januar 2013	555	35	-	590
Dobijeni grantovi u toku godine	11	-	-	11
Grantovi priznati kao prihodi	(71)	(7)	-	(78)
Odloženi prihod od grantova 31 decembra 2013	495	28	-	523

20. Zakonski fond

Zakonski fond CBK-a 31 decembar 2013 i 2012 godine je bila 30,000 hiljada evra prema Zakonu br. 03/L-209 odobrenog 22 jula 2010 godine.

CBK direktno izveštava Skupštini Kosova. Kapital CBK-a nije predmet tereta.

21. Rezervni fond i revalorizacija rezerve

Rezervni fond i revalorizacija rezerve su regulisani Zakonom br. 03/L-209, o Centralnoj banci Republike Kosovo. Zarada svake finansijske godine je raspodeljena kao što je opisano u napomeni br. 4 (f) u skladu sa ovim zakonom.

Centralna Banka Republike Kosova

Napomene finansijskih izveštaja za godinu koja se završila 31 decembra 2013

(u hiljadama evra, osim ako nije drugačije navedeno)

22. Neto prihodi od kamata

Prihode od kamata, neto čine:

	2013	2012
Prihodi od kamata		
od depozitskih računa	548	2,398
od blagajničkih zapisa	391	269
od tekućih računa	51	119
	990	2,786
Rashodi od kamata		
Na tekućim računima nebankarskih entiteta	50	255
Na tekućim računima banaka	1	73
Na fiksno oročenim depozitima	130	1,442
	181	1,770
Neto prihodi od kamata	809	1,016

23. Neto prihod od naknade i provizije

Neto prihod od naknade i provizije obuhvata sledeće:

	2013	2012
Prihodi od naknada		
Od gotovinskih depozita	459	463
Od stranih dolazećih transfera	45	32
Od stranih odlazećih transfera	191	203
Od među-bankarskog kliring sistema	433	321
Od kreditnog registra	119	135
Od upravljanja fondom trezora	284	721
Ostala naknade	32	39
	1,563	1,914
Rashodi od naknada		
Za transport novca	253	350
Za bankarske transakcije	53	35
Troškovi kazni	-	3
	306	388
Neto prihod od naknade i provizije	1,257	1,526

Prihodi od upravljanja fondom trezora proizilaze od službe upravljanja sredstava za Trezor Ministarstva finansija od CBK-a. Ove usluge su u skladu sa Zakonom o CBK.

Centralna Banka Republike Kosova

Napomene finansijskih izveštaja za godinu koja se završila 31 decembra 2013

(u hiljadama evra, osim ako nije drugačije navedeno)

24. Prihodi iz grantova

Prihodi iz grantova obuhvataju sledeće:

	2013	2012
Ministarstvo ekonomije i finansija	71	52
Svetska Banka	7	1
Evropska centralna banka ("ECB")	-	2
Ukupno	78	55

25. Ostali operativni prihodi

Ostali operativni prihodi obuhvataju u glavnoj meri od naplaćenih naknada finansijskih institucija na Kosovu kao deo izdavanja ili obnavljanja dozvola, kao i ostale zakonske naknade koje se odnose na njihove aktivnosti. Ostali operativni prihodi obuhvataju sledeće:

	2013	2012
Naknade naplaćene od komercijalnih banaka	1,136	1,018
Naknade naplaćene od osiguravajućih društva	1,095	599
Naknade naplaćene od nebankarskih institucija	105	62
Naknade za obnavljanje penzija	21	27
Ostala naknade	10	23
Ukupno	2,367	1,729

26. Troškovi zaposlenih

Troškovi zaposlenih obuhvataju sledeće:

	2013	2012
Plate i naknade	2,131	1,927
Troškovi zdravstvenog osiguranja	343	303
Penzijski doprinosi	168	97
Obuka osoblja	74	62
Troškovi Upravnog odbora Banke	136	128
Ostalo	51	49
Ukupno	2,903	2,566

Prosečan broj zaposlenih u CBK do 31 decembar 2013 godini je bio 193 (31 decembar 2012: 178).

Centralna Banka Republike Kosova

Napomene finansijskih izveštaja za godinu koja se završila 31 decembra 2013

(u hiljadama evra, osim ako nije drugačije navedeno)

27. Opšti i administrativni troškovi

Opšti i administrativni troškovi obuhvataju sledeće:

	2013	2012
Troškovi osiguranja	172	201
Popravke i održavanja	63	69
Održavanje softvera	225	178
Komunikacijski troškovi (telefon, teleks i internet)	62	57
Komunalije	99	84
Troškovi revizije i konsultacije	19	14
Osiguranje i obezbeđenje	49	78
Putovanja i prevoz	117	88
Operativni troškovi motornih vozila	29	25
Kancelarijski materijal	27	26
Troškove za hranu i reprezentaciju	55	72
Potrošački artikli, kompjuteri i druga oprema	48	41
Publikacije i literature	33	34
Ostalo	32	15
Ukupno	1,030	982

28. Neto prihod/(gubitak) od razmene valuta

Neto gubitak od razmene valuta od 87 hiljade evra za godinu koja se završila 31 decembar 2013 (2012: prihod od 32 hiljada) čine nerealizovani gubici i prihodi od novčane razmene koji proizilaze od valutnih razlika iz prevođenja aktiva i obaveza SDR-a naznačenim u knjigama CBK-a.

29. Novac i njegovi ekvivalenti

Novac i njegovi ekvivalenti obuhvataju sledeće:

	Nap.	2013	2012
Gotovina	7	27,384	16,761
Tekući računi u nerezidentnim bankama	8	61,083	99,549
Blagajnički zapisi sa rokom dospeća do tri meseca		189,963	39,994
Depozitni računi u nerezidentnim bankama sa rokom dospeća do tri meseca		553,449	540,915
Ukupno		831,879	697,219

Gotovina i gotovinski ekvivalenti se drže više za ispunjenje kratkoročnih gotovinskih obaveza, a manje za investicije ili druge svrhe. Investicija se kvalifikuje kao ekvivalent gotovine kada ima kratak rok dospeća, tri meseca ili manje od dana sticanja.

Centralna Banka Republike Kosova

Napomene finansijskih izveštaja za godinu koja se završila 31 decembra 2013

(u hiljadama evra, osim ako nije drugačije navedeno)

30. Preuzete i potencijalne obaveze

Pravne

CBK je uključena u rutinske pravne parnice koje su u sklopu njenog redovnog poslovanja. Mišljenje rukovodstva je da krajnji ishod ovih sudskih sporova neće materijalno uticati na finansijske izveštaje CBK-a na godinu koja se završila 31 decembar 2013.

Kreditne obaveze

Dana 31 decembar 2013 godine, CBK je imala za obavezu da postavi depozite u sveukupnoj sumi od 149 miliona evra (31 decembar 2012, CBK je imala za obavezu da postavi depozite u sveukupnoj sumi od 50 miliona evra).

Ostale obaveze

Ostale obaveze obuhvataju sledeće:

	2013	2012
Ugovori za opremu	47	50
Ugovori za usluge	27	44
Ukupno	74	94

U 2009. godine, Kosovo je postalo član Organizacione grupe Svetske banke, Međunarodne banke za obnovu i razvoj (IBRD), Međunarodnog udruženja za razvoj (IDA) i Multilateralne agencije za garantovanje investicija (MIGA). U odnosu na ovo članstvo, CBK deluje kao depozitni organ. To je u skladu sa Zakonom br. 03/L-209 o Centralnoj banci Republike Kosova i Zakonom br. 03-L-152 o članstvu Republike Kosovo u Međunarodnom monetarnom fondu i Organizacionoj grupi Svetske banke.

U junu 2010 godine, Vlada Kosova izdala menice za uplate u vezi članstva u gore navedenim pod agencijama Svetske banke na njihov zahtev i instrukcije za plaćanje. Ukupno stanje na dan 31 decembar 2013 godine je bilo 645 hiljada a u 2012 godini ukupni iznosi menica je bio 4,007 hiljada, smanjenje iznosa je bilo zbog naplate jedne od menica tokom 2013 godine.

31. Transakcije sa srodnim stranama

Srodne strane su glavni menadžment i Odbor Centralne Banke. Njihove kompenzacije su sledeće:

	2013	2012
Kompenzacija za članove Odbora Centralne Banke	116	96
Kompenzacija za Revizijsku komisiju	8	8
Kompenzacije za osoblje glavnog menadžmenta	170	139
Ukupno	294	243

32. Događaji nakon datuma bilansa stanja

Nakon datuma izveštavanja nije bilo događaja koji bi zahtevali korekciju ili dopunsko obelodanjivanje u finansijskim izveštajima.